

3a, & ibi DD. in §. Posthumorum. Instit. de Exhereditat. liberor. & idem probat prædicta lex 20. tit. 1. 6. partit. & sic velit textus dicere, quod posthumus, qui si vivo patre nasceretur, deberet esse in potestate patris; nunc quando est natus post mortem patris, est suus, & habet jura suitatis: unde meritò ante natiuitatem non est nullum testamentum, postea verò sic: & est unus casus, in quo quis habet suitatem, licet non sit in potestate patris, ut plenè tradit & declarat Jason, & Moderni in leg. Qui si parris. Cod. Unde liber. quia satis est quod potentialiter potuit esse in potestate patris, si eo vivo nasceretur: & istud est quod propriè vult textus in dict. §. Posthumi, & volunt jura superiora. Et istam solutionem & declarationem ego cogitavi & tenui legendo, & postea inveni Franc. Curt. juniorem ita tenere in leg. Posthumus nato. Cod. de Bonor. possession. contra tabul. 6. colum. num. 24.

3 Unum tamen est, quod si talis posthumus præteritus nascatur in vita patris, & similiter in vita patris decedat; dato quod per natiuitatem testamentum fiat nullum, tamen per mortem statim ipso jure conualescit, modo in eo sint instituti venientes ab intestato, modo extranei: quia in principio tale testamentum valuit; unde de facili revertitur ad suam naturam: textus est singularis & unicus in leg. Posthumus. ff. de Injusto, rupt. & ibi notat Bart. Alber. Paul. Imol. & communiter DD. & ad hoc illum textum reputat singularem & unicum Paul. ibi; & illum textum ad hoc reputat singularem Jason in leg. Posthumus nato. Cod. de Contra tabul. 2. colum. Itaque si filius jam natus præteritur, & moriatur vivente patre, reconualescit testamentum, si in eo sint instituti venientes ab intestato: si verò posthumus præteritur, & post natiuitatem decedat vivo patre, testamentum indistinctè reconualescit, modo sint instituti venientes ab intestato, modo extranei. Advertendum tamen, quod prædicta debent intelligi, quando talis filius posthumus natus est vivus, & ex legitimo partu; secus verò si abortivus: ita in leg. Uxor. abortu. Cod. de Posthum. heredib. Instituent. ubi vide Paul. & DD.

4 Advertendum tamen, quod ad hoc ut per natiuitatem posthumi rumpatur testamentum, requiritur quod nascatur totus vivus, non de-

bo(n) Vide latè De partu extra tempus seu ante factò Matienz. dict. leg. 2. titul. 8. lib. 5. gloss. 4. & 5. per totam. Azeved. ibid. num. 9. & Velazquez hic, Gloss. ultim. per totam. ubi autem partus ad monstrum declinat, non succedet, nec rumpet: text. in leg. 3. Cod. de Posthum. hered. Instituent. & in leg. 5. tit. 22. part. 4. & tradit Matienz. ubi supr. num. final.

clinans ad monstrum vel prodigium, licet statim in ipso instanti decedat, postquam in terram, vel in manus obstetricis ceciderit: textus est in leg. 2. & 3. Cod. de Posthum. heredib. Instituent. & ibi Glossa ordinaria, & communiter DD. Item etiam procedit, licet matre mortua, & secto ventre nascatur: textus est in leg. Quod dicitur. ff. de Liber. & posthum. & ibi Glossa ordinaria, Bartol. & communiter DD. Hodie tamen per nostram legem Tauri non sufficiunt prædicta, sed requiritur quod totus nascatur vivus, & quod sit baptizatus, & vivat per xxiv. horas: Item etiam quod sit natus tali tempore, quod secundum tempus matrimonii consideretur partus legitimus, & possit vivere; ut septimo, vel nono, vel decimo mense: Secus verò aliàs, si nascatur alio tempore, quo naturaliter non posset vivere; quia paria sunt, posthumum non nasci, vel quod nascatur tali tempore quo naturaliter vivere non possit: argumento text. in leg. Septima mense. ff. de Statu homin. cum similib. & ita etiam tenebat de jure communi Paul. de Castr. Alexand. & Moderni in dict. leg. 2. de Posthum. hered. Instituent. & tenet Raphael Cuman. & alii, DD. in dict. leg. Quod dicitur. ff. de Liber. & posthum. & ista erat communis opinio. Pro qua communi opinione faciunt leges 4. & 5. tit. 22. 4. partit. & lex 17. tit. 6. part. (n) Quod iterum limita & intellige, præterquam si ante matrimonium talis mulier esset concubina alterius, cum quo postea contraxit matrimonium, & peperit infra aliquod brevissimum tempus: quia præsumitur esse genitus & conceptus ab ea tempore concubinitus, & per consequens legitimatus per subsequens matrimonium; & sic nascitur legitimatus: argumento text. in leg. Miles. §. Defunct. ff. de Adult. ubi probatur, quod natus ex muliere conjugata, quæ ante fuit concubina alterius, potius præsumitur filius legitimus, & natus ex legitimo matrimonio, quam ex concubinatio, licet naturaliter possit esse filius utriusque secundum tempus partus; & hoc favore matrimonii: quem text. ad hoc notant & commendant ibi DD. & reputat singularem & unicum Bald. in leg. Si matre. Cod. de Suis & legitim. heredib. Ergo eodem modo, si ante matrimonium mulier esset concubina alicujus, cum quo postea contraxisset, & infra brevissimum tempus peperit, præsumitur esse genitus & con-

ceptus ab eis, per consequens nasci legitimus: & hoc ultimum tenent Glossatores in præsentia. Cætera quæ huic legi possunt applicari, vide in materia, quam de jure communi tracto in materia successionis contra testamentum.

TEXT. XIV.

„ Mandamos que el marido, y la mu-
„ ger, suelto el matrimonio, aunque
„ casen la segunda, ò tercera vez, ò mas,
„ pueda disponer libremente de los bienes
„ multiplicados durante el primero, ò segun-
„ do, ò tercero matrimonio, aunque haya
„ havido hijos de los tales matrimonios, ò de
„ alguno de ellos, durante los quales matrimo-
„ nios los dichos bienes se multiplicaron; como
„ de los otros sus bienes propios, que no
„ oviessen seydo de ganancia: sin ser obliga-
„ dos à reservar à los tales hijos propiedad,
„ ni usufructo de los bienes.

Id est:

Præcipimus, ut maritus, vel uxor, soluto conjugio, etiamsi secundo, tertio, aut amplius nuptias repetat, possit libere disponere de bonis multiplicatis in primo, aut secundo, aut tertio matrimonio, etiam si proles susceperit ex ejusmodi matrimoniis, aut ex aliquo ex ipsis, in quibus bona sunt multiplicata, perinde ac de aliis propriis bonis, qua in tali conjugio non sunt acquisita: neque teneantur reservare ejusmodi prolibus proprietatem, aut usumfructum eorum bonorum.

TEXT. XV.

„ EN todos los casos, que las mugeres ca-
„ sando segunda vez son obligadas à
„ reservar à los hijos del primer matrimonio
„ la propiedad de lo que ovieren del primer
„ marido, ò heredaron de los hijos del pri-
„ mero matrimonio: en los mismos casos el
„ varon que casare segunda, ò tercera vez,
„ sea obligado à reservar la propiedad dellos
„ à los hijos del primero matrimonio. De ma-
„ nera, que lo establecido cerca de este ca-
„ so en las mugeres, que casaren segunda vez,
„ haya lugar en los varones, que passaren à
„ segundo, ò tercero matrimonio.

Id est:

In omnibus casibus, in quibus mulieres secundas nuptias repetentes tenentur filiis primi matrimonii reservare eorum bonorum proprietatem, que habuerunt ex priore marito, aut heredi-

tate filiorum præcedentis matrimonii: in eisdem casibus vir, qui secundo, aut tertio conjugio obligabitur, teneatur eorum proprietatem reservare filiis ex primo conjugio susceptis. Itaque quod hac in partes pro feminis secundas nuptias ineuntibus est constitutum, habet locum in viris quoque ad secundum, aut tertium conjugium transeuntibus.

TEXT. XVI.

„ SI el marido mandare alguna cosa à su
„ muger al tiempo de su muerte en su
„ testamento, no se le cuente en la parte
„ que la muger ha de haver de los bienes
„ multiplicados durante el matrimonio; mas
„ aya la dicha mitad de bienes, y la tal man-
„ da en lo que de derecho debiere valer.

Id est:

Si uxori quicquam maritus in morte per testamentum legaverit; illud non numeratur in ea parte bonorum durante conjugio multiplicatorum, quam uxor habere debet: sed ad prædictam bonorum medietatem addatur ejusmodi legatio in eo quod de jure debet valere.

COMMENTARIUM

In legem XIV. XV.

& XVI.

SUMMARIUM.

- 1 Mulier qua post mortem mariti contrahit secundas nuptias, an teneatur reservare filiis primi matrimonii omnia qua habuit à primo marito?
- 2 An hodie uxor teneatur reservare filiis primi matrimonii id quod habuit à filio?
- 3 Mulier an teneatur reservare filiis primi matrimonii illud quod habuit causa nuptiarum?
- 4 An pater teneatur reservare filiis ea qua habuit ab uxore, vel aliquo filio?
- 5 Mater, vel maritus transiens ad secundas vota, an possit alienare prædicta bona?
- 6 Casus, in quibus potest mulier transire ad secundas nuptias sine ista pena.
- 7 Uxor transiens ad secundas nuptias, an teneatur reservare filiis primi matrimonii

- ea quæ habuit à consanguineis mariti?
- 8 Si maritus aliqua bona reliquit uxori sub conditione si non nupserit, an statim ea amittat per transitum ad secunda vota?
- 9 Si maritus relinquat uxori aliquid legatum donec honestè vixerit, an per transitum ad secundas nuptias perdat legatum?
- 10 An per transitum ad secunda vota mater perdat tutelam?
- 11 An ad hoc quòd mater acceptet tutelam, requiratur quòd renunciaret secundis nuptiis?
- 12 Postquam mater est exclusa à tutela per transitum ad secundas nuptias, tutela ad quem perveniat?
- 13 Si mater non transit ad secunda vota, sed luxuriosè vivat, an perdat tutelam?
- 14 Masculus luxuriosè vivens, an fiat sibi interdictione bonorum?
- 15 An pater per transitum ad secunda vota perdat legitimam administrationem filiorum?
- 16 Si mater vivat luxuriosè, & succedat alicui, an teneatur reservare aliis filiis?
- 17 Mulier luxuriosè vivens, an perdat medietatem lucrorum acquiritorum constante matrimonio?
- 18 Si mater antequam transeat ad secunda vota non petierit à iudice tutorem filiis dare, an amittat successionem filiorum, & jus substitutionis pupillaris?
- 19 Si fortè filius impubes mortuus est infra annum, in quo mater debebat petere tutorem à iudice filiis suis, & remanebat brevissimum tempus ad petendum tutelam, an succedat?

NOta decisionem & conclusionem hujus legis: Pro cujus perfectà declaratione dico & præsuppono, quòd si mulier post mortem mariti contrahat secundas nuptias, tenetur reservare filiis primi matrimonii omnia bona quæ habuit à primo marito ex testamento titulo institutionis, legati, vel fideicommissi, vel per contractum donationis inter vivos, vel ex alia lucrativa causa: & tantum habebit jus utendi & fruendi, & sic usumfructum legalem ex

(o) Vide Matienz. in leg. 3. titul. 1. lib. 5. *Recopilat. gloss. 2. à num. 3. ubi per numeros sequentes enumerat 22. pœnas, quibus mulier transiens ad secundas nuptias coercetur.*

(p) Sed, an acceptum in præmium virginitatis amissæ à sene vel ignobili, teneatur reservare filiis primi matrimonii? Et non teneri id reservare asserit Covarrubias in *quart. 2. part. cap. 3. §. 2. num. 3* quia est donatio remuneratoria in præmium amissæ virginitatis, vel nobilitatis. Ripa in *leg. Semine. Cod. de Secundis nuptiis. Palacios Rub. in Rub. de Donat. inter vir. §. 50. num. 35. Perez lib. 4. Ordinament. solum. 1378. ad finem.*

legis dispositione, & non poterit prædicta bona alienare inter filios secundi matrimonii, nec inter extraneos, etiam si filios ex secundo matrimonio non susceperit: textus est capitalis & expressus in *leg. Fœmina. & quasi per totum. Cod. de Secundis nuptiis. text. in leg. Mater. Cod. Ad Tertillian. text. in leg. 2. Cod. de Indict. viduit tollend. (o)* Et idem est si talis mulier habuit aliqua bona ab aliquo filio primi matrimonii titulo successionis ex testamento, vel ab intestato, vel titulo particulari legati, vel fideicommissi: quia etiam illa bona tenetur reservare filiis primi matrimonii, nec poterit ea alienare in aliquem ex filiis secundi matrimonii, nec in extraneos; sed tamen habet in eis usumfructum in vita sua. Nec fit aliqua distinctio, nubat ante mortem filii, vel post: Ita etiam probant prædicta jura. Unum tamen est, quòd hoc casu non tenetur reservare ea quæ habuit à filio in vita per contractum donationis, vel ex alia causa: quia nihil de hoc ibi disponitur. Non extantibus verò filiis, vel descendantibus prioris matrimonii, indistinctè poterit alienare vel disponere in quem velit, ut ibi expressè dicitur. (p)

Advertendum tamen est, quòd licet de jure antiquo tenebatur reservare, etiam si habuisset prædicta bona ex testamento filii; tamen hodiè non tenetur illo casu reservare, sed tantum eo casu quo ab intestato succedit; quia ex testamento dicitur capere sicut extraneus: textus est in *Authent. Ex testamento. Cod. de Secund. nupt. cujus verba sunt: Ex testamento succedit mater liberis suis, quæ convolvit ad secundas nuptias, sicut institutus quilibet.* Cujus ratio est: quia quando mater succedit ex testamento filii, dicitur habere ex voluntate ejus expressa, & tunc capit sicut quilibet extraneus: sed quando succedit ab intestato, principaliter dicitur capere & habere ex legis dispositione; unde merito potuit sibi istud onus & modum reservationis proprietatis adjicere & imponere: ita Cyn. in *dict. Authent. Ex testamento.* & ibi Salic. Dubium tamen est, an istud procedat tantum in bonis, quæ ipse

ipse filius habuit à patre vel ejus ascendentibus; vel etiam in bonis quæ habuit ab extraneo, vel suo labore? Et videtur quòd tantum in bonis quæ habuit à patre: ita probat text. in *dicta Authent. Ex testamento. ibi: Quæ ex paterna substantia ad filium pervenerunt.* & ibi notant & tenent communiter Doctores: Probat etiam textus in *leg. Mater. Cod. Ad Tertillian.* & ibi tenet Glossa ordinaria, Odofred. Cyn. Bartol. Alber. Bald. Salic. Corneus, & communiter Doctores; licet contrarium teneat ibi Paul. de Castro in *distinctione quam facit.*

Advertendum tamen, quòd si maritus relinquit aliquid uxori in testamento, vel è contra uxor marito, tenetur etiam hodiè servare filiis primi matrimonii. Unde, si maritus relinquat uxori quantum bonorum per viam institutionis, vel legati; vel è contra uxor marito: tenetur illud reservare filiis primi matrimonii secundum jura Codicis, quæ in hoc non reperiuntur correctæ per textum in *dicta Authent. Ex testamento. Cod. de Secundis nupt. & unde sumit.* quia ille textus loquitur & procedit quando mater vel pater aliquid recepit à filio ex testamento; quia tunc non tenetur reservare, quia capit ut extraneus: (q) Secus verò in nostro casu, quando unus conjux recepit ab altero; quia tenetur reservare propter injuriam quam sibi facit per transitum ad secunda vota. Et in expresso ita probat *dicta Authent. Ex testamento. Cod. de Secund. nupt. & unde sumitur;* cum tantum loquatur in bonis habitis ex testamento alicujus filii: & est de mente omnium Doctorum ibi: & in terminis ita tenet Oldrad. In *consiliis suis. Consil. 33. Cifuentes in leg. sequent. penult. colum.*

(q) Vide Matienz. in leg. 3. titul. 1. lib. 5. *Recopilat. gloss. 2. Azeved. ibid. num. 4. in fine.*

(r) Idem tenet Matienz. in leg. 3. titul. 1. lib. 5. *Recopilat. gloss. 2. num. 4. Azeved. ibid. num. 2. Covarrub. in 4. 2. part. cap. 3. §. 9. num. 1. Tellus Fernandez in leg. 6. Taur. num. 16.*

(s) Vide Velazquez de Avend. in *gloss. 2. per totam,* ubi refert diversas opiniones quorundam Doctorum asserentium, jure communi teneri mulierem reservare filiis primi matrimonii lucra constante matrimonio ex facultatibus viri quæ sita: Hancque opinionem tenuit Salicet. Paul. Roman. & Socin. cum aliis pluribus, quos tam ipse quam Matienz. in leg. 6. titul. 9. lib. 5. *Recopilat. gloss. 1. num. 1. referunt.* Sed Gomez Arias hic, & Castill. & Joan. Lupus, & Greg. in leg. 20. titul. 3. & Montalv. in leg. 13. in fin. titul. 1. lib. 3. Fori contrariam tenuerunt, asserentes, ne jure quidem communi mulierem teneri hæc lucra filiis reservare primi matrimonii: quòd etiam sentit Tellus hic, licet ipse Velazquez ubi supra priorum opinionem sequatur, aliamque rationem ad nostrum textum assignet.

(t) Idem tenet Segura in *tractat. de Bonis lucratis constante matrimonio. num. 86. & 87. Castill. gloss. 1. Fernand. Gomez Arias num. 2. Gregor. in leg. 26. titul. 3. part. 5. Palacios Rub. hic num. 5. & 6. Matienz. in leg. titul. 9. lib. 5. gloss. 3. num. 1.*

Item adde, quòd talis mulier tenetur reservare etiam illud quod habuit à marito causa nuptiarum, puta sponsalitiarum largitatem, donationem propter nuptias, donationem bonorum, vel aliam similem donationem (r): textus est in *dict. leg. Fœmina. Cod. de Secund. nupt. ibi: Quidquid ex facultatibus priorum maritorum sponsalium jure, Quidquid etiam nuptiarum solemnitate perceperit. text. in Authent. In donatione. eodem titul. & ibi communiter DD. & in expresso ita determinat lex 1. titul. 2. lib. 3. For. legum: licet videretur dubium; cum talis donatio censeatur remuneratoria, & potius ex causa onerosa, quam lucrativa. Ex quo deducitur & inferitur, quòd hodiè in nostro Regno talis mulier reservabit filiis primi matrimonii omnia illa, quæ tempore sponsaliorum sibi fuerunt data & donata à sponso, secundum formam & dispositionem text. in leg. 53. *infr. His legibus Tauri.**

Ex quibus videbatur inferendum, quòd mater transiens ad secunda vota tenetur reservare filiis primi matrimonii medietatem lucrorum, quæ sibi pervenit per leges hujus Regni. (s) Sed in hoc, contrarium expressè disponit nostra lex; Imò quòd pleno jure sibi quærit mulier, licet transeat ad secundas nuptias: (t) Et ista est vera & propria decisio hujus legis. Et confirmatur, quia mulier per transitum ad secunda vota non amittit lucrum, quod immediatè sibi provenit ex legis dispositione: textus est singularis in *leg. final. Cod. de Bonis maternis.* & ibi ad hoc notat & commendat Bald. & Philippus Corneus, Palac. Rub. in *reperit. cap. Per verbas. §. 50. fol. 31. 1.*

1. *colum. versic. Ex quo inferitur. Philippus Corn. in Authent. Ex testamento. Cod. de Collationib. 5. colum. num. 9.*

Item adde prosequendo materiam, quod in prædictis casibus talis mulier, quæ transit ad secunda vota, statim ipso jure amittit dominium prædictorum bonorum respectu proprietatis, & applicatur prædictis filiis, & ipsa mater per legem efficitur usufructuaria: textus est in *dict. leg. Fœmina. Cod. de Secundis nupt. ibi: Possidendi tantum atque fruendi in diem vita, non etiam alienandi facultate concessa. text. in Authent. In donatione. eodem titul. ibi: Deserit eam proprietatis. text. in Authent. Ex testamento. eodem titul. ibi: Eorum solum usufructum percipiet. text. in leg. Hac edictali. §. His illud. eodem titul. ibi: Usufructu duntaxat vita sua temporibus potatur. text. in leg. 2. Cod. de Indicta viduit. tollend. versic. 1. text. in leg. Mater. Cod. Ad Trebellian. text. in Authent. de Nupt. cap. Si verò spectet. Collat. 4. & tenet Bartol. in dicta leg. Fœmina. 1. colum. & question. & ibi Cyn. & communiter DD. Item adde, quod talis mulier non poterit in prædictis bonis plus relinquere uno filio quam alteri, nec eis meliorationem facere; sed per leges æqualiter in eos dividuntur: textus est in *Authentic. Lucrum. Cod. de Secundis nupt. cujus verba sunt: Lucrum hoc æqualiter inter liberos lege distribuitur, non arbitrio parentis permittitur. (u)**

4. Item etiam prosequendo materiam dico, quod sicut mater transiens ad secunda vota tenetur reservare filiis primi matrimonii bona quæ habuit à marito, vel ex successione alicujus filii; ita pater transiens ad secunda vota tenetur reservare filiis primi matrimonii bona quæ habuit ab uxore, vel ex successione alicujus filii: textus est in *leg. Generaliter. Cod. de Secundis nupt. text. in leg. Si quis prioris. §. final. eodem titul. text. in Authent. de Non eligendo secundo nubentes. cap. Hoc. §. Quia verò contra binubos. Collation. 1. cujus verba sunt: Quia verò contra binubos pena communes viri sunt & mulieris. Et in expressò istam sententiam & conclusionem tenet Glos-*

(u) Idem tenet Suarez in *leg. Quoniam. Limitat. 10. legis Regia. num. 7. fol. 170. Tell. Fernandez in leg. 4. Taur. num. 17. & in leg. 6. num. 68. Azeved. in leg. 3. tit. 1. lib. 5. Recopilat. num. 3. & idem Azeved. in leg. 3. titul. 1. lib. 1. num. 5. Matienz. in leg. 3. titul. 1. lib. 5. gloss. 2. num. 41.*

(x) Casus tamen, in quibus hæc bonorum reservatio admittitur, vide per Gabrielem *titul. de Secundis nuptis. per totum, maxime Reg. 1. 2. 3. 6. 7. & 8. Mieres 1. part. quest. 54. per totam. & in cap. Si pater. 3. super verb. Censendum. num. 16.*

sa ordinaria in *leg. Fœmina. §. Illud. Cod. de Secundis nupt. in gloss. final. & ibi Bartol. Salicet. & communiter DD. Azo in Summa illius titul. final. colum. Philippus Dec. in leg. 1. ejusd. tit. 2. colum. Glossa ordinaria in Authent. de Nuptis. §. Nos autem. versic. final. in verb. Sive vir. Collation. 4. & ibi communiter DD. Bartol. in leg. De emancipatis. Cod. de Legitim. hered. Paul. de Cast. in leg. Mater. Cod. Ad Terryllian. num. 3. Angel. de Aret. in §. Præferuntur. Institur. Ad Terryll. penult. colum. versic. Secundo casu. Hostiens. in Summ. de Secundis nupt. penultim. colum. Ancharran. in cap. Super. de Secundis nupt. 2. colum. num. 6. Præpos. in Rubric. illius titul. final. colum. Joan. Andr. in addition. ad Specul. in tit. de Secundis nupt. 1. quest. Oldrad. Consil. 33. Aretin. Consil. 72. Socin. Consil. 34. & 263. Nicol. de Ubald. in tractat. de Successione ab intestat. in 2. part. 4. colum. Joan. Guta in tractat. de Secundis nupt. in part. de Pœnis secundo nubentium. & idem expressè disponit hodiè sequens lex 15. Tauri. Et si quæras in quo fuit ista lex necessaria, cum de jure communi hoc erat decisum, & in eo non esset dubium? Potest dici, quod jura expressè hoc non disponebant, licet esset communis opinio Doctorum: unde nostra lex 15. Tauri voluit expressè hoc decidere & determinare. (x)*

Item adde, quod talis mulier, vel maritus transiens ad secunda vota, non potest aliquo modo alienare prædicta bona immobilia, quæ habuit à primo matrimonio: si verò sint mobilia, debet fieri eorum æstimatio per arbitros electos à partibus, & præstari satisfactio, ut post mortem conjugis transeuntis ad secunda vota restituatur illud pretium & æstimatio, vel restituantur illa bona mobilia si non sint deteriorata, vel restituantur cum æstimatione damni vel deteriorationis: textus est notabilis in *leg. Hac edictali. §. His illud. & §. Mobiliolum. Cod. de Secundis nupt. & ibi Glossa ordinaria, & communiter DD. Et pro securitate prædictorum bonorum, quæ filiis primi matrimonii debent reservari, omnia bona ipsius parentis transeuntis ad secunda vota sunt tacite per leges eis obligata: textus est in *leg. Si**

Si quis prioris. §. final. Cod. de Secundis nupt. & ibi communis opinio: & idem disponit lex 26. titul. 13. 5. partit.

Dubium tamen est, si talis mater de facto alienavit prædicta bona quæ tenebatur reservare, an statim amittat illa, & filii prioris matrimonii possint in vita ejus avocare & petere à possessoribus? Et videtur quod sic, quia est tantum fructuaria; unde, alienando prædicta bona, & jus utendi quod habet, statim amittit usufructum, & consolidatur cum proprietate: argumento text. in *leg. Si usufructus. ff. de Jure dotium. & in §. Finitur. Institut. de Usufruct. cum similibus. & in expressò istam sententiam & conclusionem tenet Bald. in *leg. Generaliter. §. In his. Cod. de Secundis nupt. cum quo transeunt alii Doctores. (y)* Sed ego teneo contrarium, imò quod alienatio valebit, & revocabitur post mortem matris; quia potest esse quod filii prioris matrimonii decedant ea vivente, & nihil ad eos pertineat: quod secus est in alio usufructuario. Et in terminis pro ea opinione contra Bald. est textus formalis & expressus in *Authentic. de Non eligend. secund. nubentes. cap. Hoc autem. Collation. 1. & ibi notat Bartol. Angel. & communiter DD.**

Item adde, quod si talis mater ante transitum ad secunda vota alienavit aliqua bona prioris matrimonii, & post alienationem transeat ad secunda vota; filii primi matrimonii possunt prædicta bona petere & vindicare à possessoribus, licet videatur alienatio facta tempore congruo & permissio: textus est notabilis & expressus in *dict. Authent. de Non eligendo secundo nubentes. cap. Hoc autem. Collat. 1. & ibi Bartol. Angel. & DD.*

6. Limita tamen & intellige superiorem materiam & conclusionem, quæ habet, quod mater quæ transit ad secunda vota teneatur reservare proprietatem filiis primi matrimonii: ut procedat & habeat locum præterquam si maritus in testamento, vel aliàs concedat sibi licentiam & facultatem ut nubere possit; quia tunc non privabitur prædictis bonis habitis ab ipso marito, vel ex successione alicujus filii (z). Et idem est è contra, si maritus superstes contraxit secundum matrimonium de consensu & licentia uxoris decedentis; quia similiter non privabitur proprietate prædictorum bono-

rum, nec tenebitur reservare filiis primi matrimonii. Et idem etiam est, quando mater vel pater contraxit secundum matrimonium de consensu & voluntate filiorum primi matrimonii, quibus tenebatur reservare. Primum probat text. in *Authentic. de Nuptis. cap. Duo igitur. in fin. versic. Unum itaque. & in cap. sequent. Collat. 4. cujus verba sunt: Unum itaque hoc præmittatur legi. Secundum verò illud: Ut omnia quæcumque ex hodierna die testator disposuerit de talibus, sive vir sive mulier consistat, hæc valeant. & ibi Glossa ordinaria, & communiter Doctores. Secundum probat Glossa singularis & ordinaria, juncto textu in *Authentic. de Non eligendo secundo nubentes. 3. colum. Collat. 1. in verbo Copulantur. in quantum dicit, Invita filia. & ad hoc illam Glossam reputat ibi singularem Angel. de Perus. 3. colum. num. 8. qui dicit, quod ex hoc debet esse cautus Advocatus, ut consulat mulieri vel marito secundo nubenti, ut faciat filios primi matrimonii consentire: quia tunc prædictas pœnas evitabit; cum favore filiorum fuerint inductæ. Et in expressò istam sententiam & conclusionem tenet Bald. in *leg. Filium quem habentem. Cod. Famil. exciscund. colum. 2. num. 5. & ibi Paul. 2. colum. in fin. num. 3. Jason 6. colum. num. 12. cum modificatione & declaratione, de qua ibi Angel. de Perus. in leg. Mater. 2. colum. Cod. Ad Terryllian. Nicol. de Ubal. in tractat. de Successione ab intestat. 2. part. 4. colum. versic. Prædicta autem omnia. Socin. notabiliter in *Regul. 272. 1. Fallentia. Rom. in Consiliis suis. Conclus. 219. 1. & 2. colum. idem Romanus in Singul. suis. Singul. 268. Cifuentes hic final. colum. in fin. Didacus de Castell. final. colum. in fin. Secundò limita, præterquam si talis mater vel pater transeat ad secunda vota de licentia & consensu Principis; quia tunc non incurrit prædictas pœnas: ita probat text. in *leg. Solet. ff. de His, qui notat. infam. & ibi Glossa ordinaria, & communiter DD. text. in leg. Si qua mulier. Cod. Ad Terryllian. & ibi Gloss. & communiter DD. & in expressò ita tenet Angel. in *leg. Mulier. Cod. Ad Terryllian. 2. colum. & tenet notabiliter melius quam alibi Philippus Decius in leg. 1. Cod. de Secundis nupt. penultim. & final. colum. ubi verè declarat.******

Item

(y) Vide Covarrub. *lib. 1. Variar. cap. 8. num. 9. & Azeved. alios allegantem, licet per transitum, in leg. 4. tit. 1. lib. 5. Recopilat. num. 54. & Gregor. in leg. 24. titul. 13. part. 5.*

(z) Idem tenet Matienz. in *leg. 3. titul. 2. lib. 3. gloss. 2. num. 5.*